

Duško Radović:
Plavi zec

Tri sam zemlje prelazio,
i tri gore pregazio,
i tri mora preplovio-
dok ga nisam ulovio,
Plavog zeca,
čudnog zeca,
jedinog na svetu.
(...)

Žiri za nagradu Veliki pečat imao je ove godine i tešku i laku ulogu. Tešku – jer je, kao što vidite, ovogodišnja žetva grafika za Majsku izložbu dobra, bogata, pa je teško od velikog broja izloženih grafika odabrati i izdvojiti jedan rad, a laku – jer je u ovom obilju izvrsnih grafika gotovo nemoguće omašiti. A meni je, još dodatno, žiriranje bilo olakšano i činjenicom da sam bio u društvu dvoje vrsnih grafičara: Nevenke Stojsavljević – koja je Veliki pečat dobila 1993, i Nikole Velickog – prošlogodišnjeg laureata.

I... mi smo ulovili zeca, Plavog zeca – digitalnu grafiku Alana Bećirija. Alanov nagrađen rad ima podnaslov: Ono što vidiš i čuješ nikome ne govori, i bolje bi bilo dalje ništa ne govoriti. Jer, kako objasniti umetnost onom drugom zecu – mrtvom Bojsovom zecu? Odnosno, kako uopšte bilo kome objasniti današnji svet?

Bećirijeva grafika je prebogata značenjima; to je jak kritički stav umetnika koji suvereno vlada sopstvenim grafičkim jezikom. To je stav spram sveta koji je začutao.

Ali vas Plavi zec poziva i da učitate ponešto vaše: ja tu mogu naći i Dišana i njegovu šahovsku tablu, neko se može pozabaviti značenjem makaza, ili karata za igranje... I ta otvorenost Bećirijevog dela je bitna karakteristika njegovog rada.

Plavi zec ima dve strane: gornju – esencijalnu, i donju – egzistencijalnu. Umetnici grafike znaju da simetrija ume da bude vrlo opasna, ali tu simetrije zapravo nema. Ili, ako je ima, Alan Bećiri se majstorski poigrava njome...

Sve čestitke Alanu Bećiriju, uz spominjanje radova Zorana Grmaša, Slavice Dragosavac i Maje Gajić – koji su takođe bili u najužem izboru.

I... evo kraja pesme Duška Radovića Plavi zec. Misliću na Alana Bećirija, ali i na neizvesnu sudbinu Grafičkog kolektiva:

Stavih zeca u torbak
pa požurih svojoj kući
Al' kad bismo ispred kuće,
stade zečić da šapuće:

Pusti me lovče
hrabri lovče,
da očešljam kosu,
da umijem lice,

da isečem nokte,
da ispravim stas,
da udesim glas.
Nek' vide deca
plavog zeca,
čudnog zeca,
jedinog na svetu!

Pustih zeca iz torbaka
al' se zec ne očešlja
al' se zec ne umi,
nit' iseče nokte,
nit' ispravi stas,
nit' dotera glas.
Već pobeže, oj, nesrećo,
na kraj sveta, oj, nevoljo.

Radonja Leposavić